

Grasagarður Reykjavíkur

Hjörtur Þorbjörnsson

Grasagarður Reykjavíkur
Hortus Botanicus Reykjavikensis

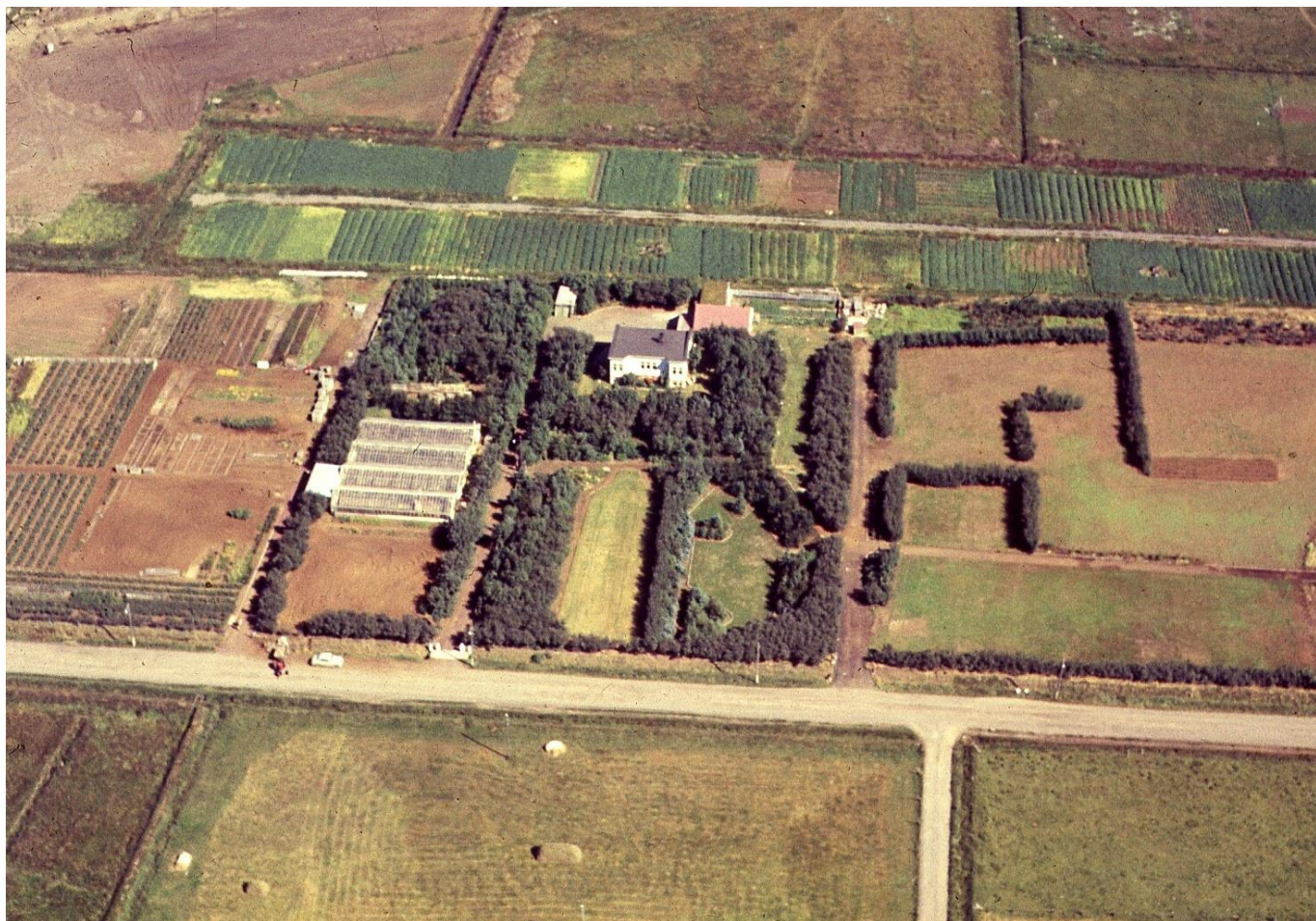
www.grasagardur.is,
facebook.com/grasagardur
botgard@reykjavik.is, sími 411 8650

Stiklur um Grasagarðurinn

- 1961 fékk Reykjavík safn 200 íslenskra plantna að afmælisgjöf frá Katrínu Viðar píanó kennara og Jóni Sigurðssyni skólastjóra.
- Þessum plöntum var komið fyrir í Laugardalnum og var það upphaf Grasagarðsins.
- Í dag er garðurinn safn um 3500 tegunda plantna í 8 safndeildum á 4,6 ha. sýningarrými.
- Grasagarðurinn safn lifandi safngripa, eitt af viðurkenndum söfnum af Safnaráði Íslands.
- Umhverfis- og skipulagssvið Reykjavíkur ber ábyrgð á rekstri og stjórnsýslu safnsins

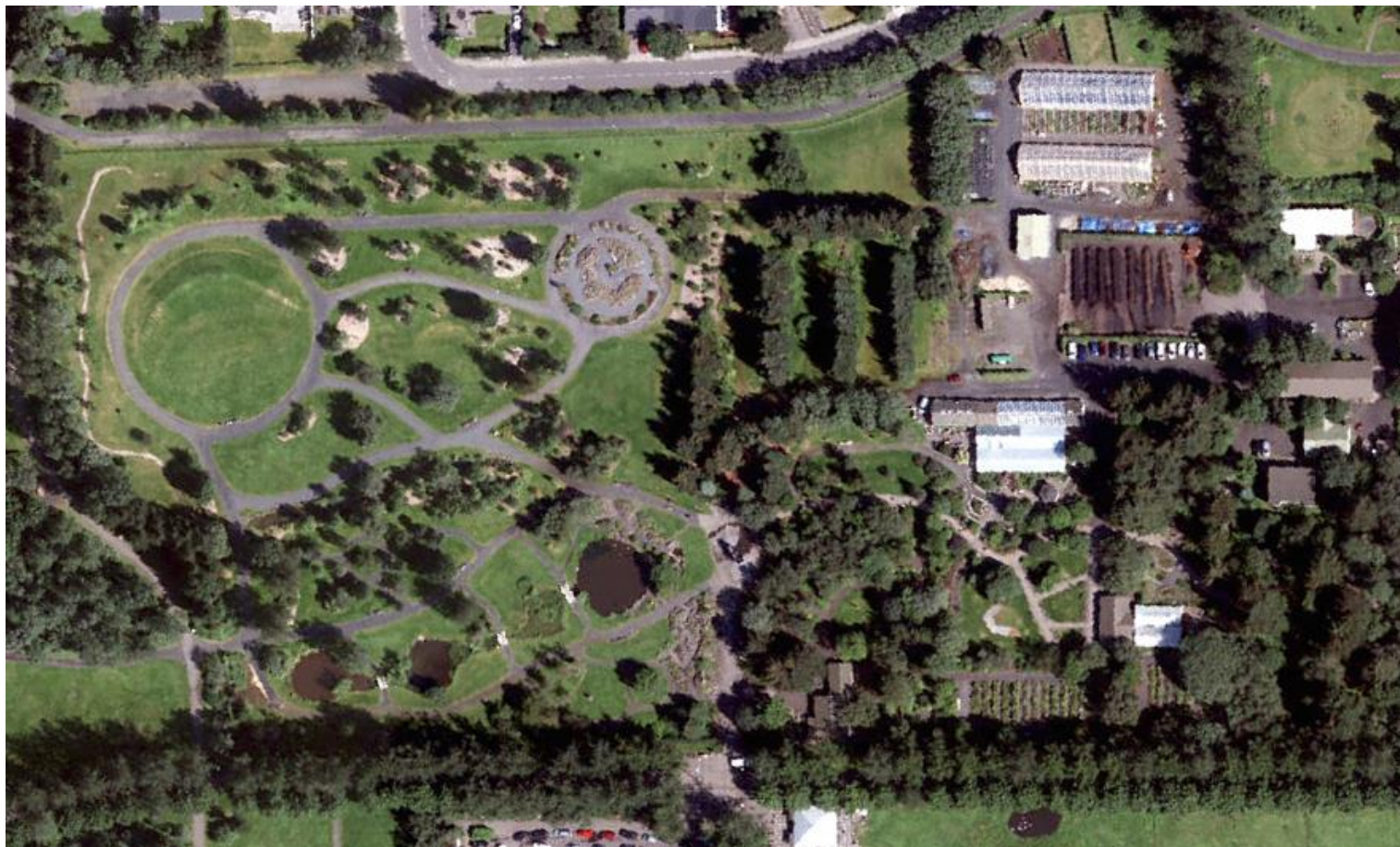

Landrými og þróun svæðisins

1961

Landrými og þróun svæðisins

2024

VELKOMIN Í GRASAGARÐ REYKJAVÍKUR

Lifandi safn undir berum himni

Hlutverk Grasagarðsins

- Stofnskrá samþykkt í borgarráði 2013
 - **Safna, skrá, varðveita og rannsaka** erlendar og íslenskar plöntutegundir
 - Sinna **fræðslu** um grasafræði, garðmenningu og garðyrkju

Notkun almennings á garðinum

- Notkun frjálsari en á öðrum söfnum
 - garðurinn er opinn allan sólarhringinn
 - Að mestu án afskipta starfsmanna
 - Áhersla lögð á að notkun trufla ekki aðra gesti og skaði ekki gróður
 - brúðkaup, veisluhöld, ljósmyndun, hundar o.fl.

Söfnun

- Fjölbreytileiki plönturíkisins (æðplantna)
 - Takmarkast af ræktun utandyra á Íslandi
- Til sýnis og fræðslu
 - Ólíkar ættir og ættkvíslir plantna
 - Ólík vaxtarform og útlit
 - Ólík búsvæði
 - **Íslenska flóran**
- Til varðveislu
 - Plöntur af villtum og hálfvilltum uppruna er safnað
 - Undirbúnað samningsins um líffræðilegan fjölbreytileika stefnir að því að ákveðið hlutfall allra plöntutegunda í útrýmingarhættu séu til varðveitt í Grasagörðum eða svipuðum stofnunum

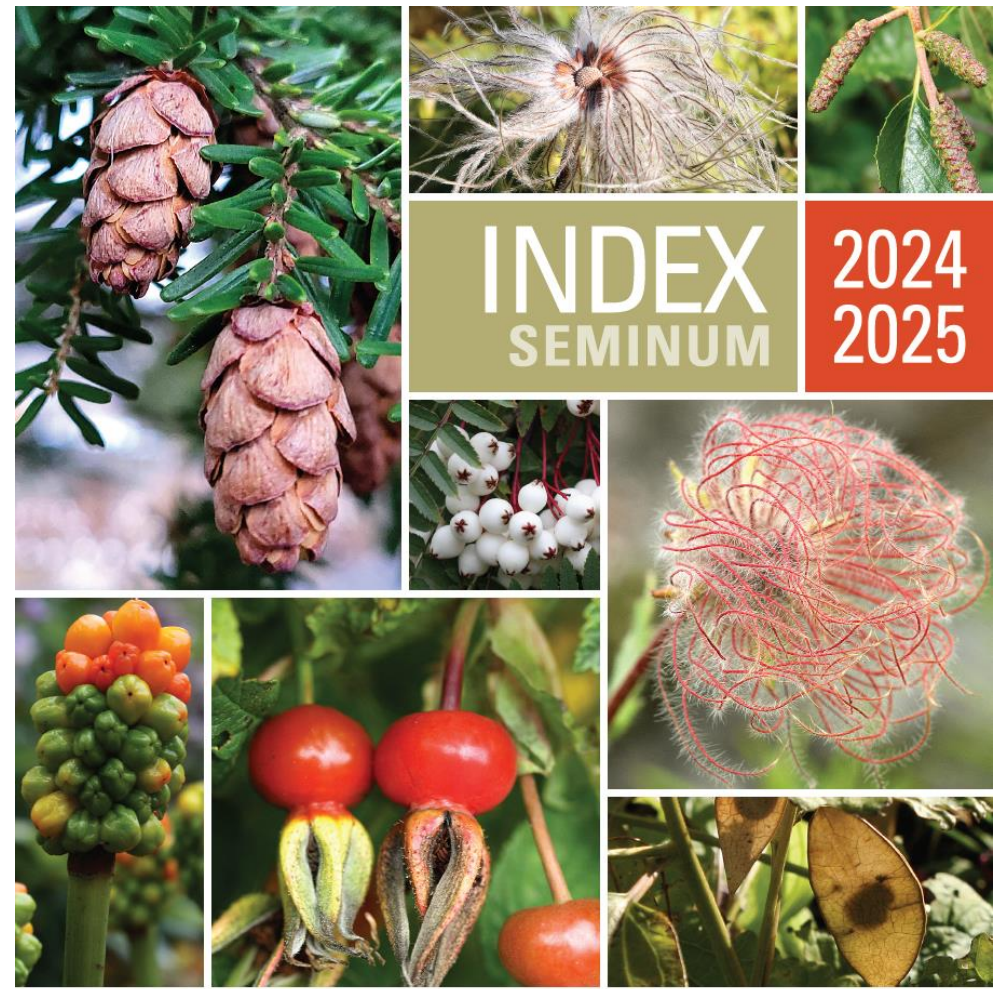
Söfnun

- Fjölbreytileika ræktaðra plantna
 - Til sýnis og fræðslu
 - T.d. rósayrki, matjurtir, kryddjurtir, garðplöntur, páskaliljur
 - Til varðveislu
 - Rabarbari - klónasafn
 - Íslenskur garðagróður
 - T.d. brekkuvíðir, ígulrósin 'Skotta', sólbroddur 'Laugardalur'

Söfnun

- Safngripum er safnað markvisst í ólíkar safndeildir
- Alþjóðleg fræskipti eru stunduð
- Fræpantanir leitast við að fræ sé safnað í náttúrunni eða sé af þekktum uppruna
- Kaup plantna sjaldnast möguleg

Reykjavík Botanic Garden
Hortus Botanicus Reykjavikensis

Skráning og varðveisla

- Skráning í skráningarkerfið IrisBg
 - Allar plöntur í Grasagarðinum eru skráðar og hafa sitt eigið skráningarnúmer
 - Uppruni og ferill þeirra skráður
- Varðveisla
 - Ólíkar safndeildir
 - Eftir kröfum plöntunnar, plöntuhópum eða notkun
 - Felst í uppeldi og umhirðu, 8 starfsmenn

Fræðsla

- Fræðsla fyrir almenning og skólahópa
- Plöntusöfnin nýtt til fræðslu um umhverfið, garðyrkju, grasafræði, dýralíf, garðmenningu og grasnytjar

Fræðsla

- Boðið upp á skipulagða fræðslu á leik-, grunn- og háskólastigi
 - fræðslubakpokar
 - skipulögð fræðsla og árlegar móttökur
 - sértækir hópar
 - hópar á eigin vegum
- Fjölbreytt fræðsludagskrá fyrir almenning
 - viðburðadagskrá frá byrjun febrúar til desemberloka
 - bæklingur gefinn út árlega

Fræðslubakpokar

- Fuglaskoðun
- Líffjölbreytileiki
- Plöntur
 - +íslenska flóran
 - +tré
- Smádýr (15. maí-15. sept.)
- Garðskálabakpoki (vetur)

Fræðsla fyrir skólahópa

Lífveruleit - bioblitz

Lífveruleit um vetur - Plöntur

- Hvernig lítur grasflötin út?
 - Ef það er ekki snjó, hvernig er grasið á litinn? Sjáið þið eitthvað annað en gras? Er grasið dauft, eða kannski bara sofandi?
- Hvernig líta trén út?
 - Eru einhver ennþá græn?
 - Hvernig eru laufblöðin á þeim trjáum viðkomu?
- Hvernig líta plönturnar út?
 - Getið þið fundið einhverjar sem eru grænar?
 - Getið þið fundið einhverjar sem eru blómstrandi?
 - Sjáið þið einhverjar sem eru byrjarðar að gægjast upp úr moldinni?
- Brum myndast síðla sumars áður en tréð fer í vetrardala. Þetta eru ný laufblöð fremst á greinum sem bætast við tréð næsta sumar. Getuðu fundið brum á trjáum?

Lífveruleit um sumar Plöntur

- Merkið við litina sem þið finnið á blómum í Grasagarðinum.
 - () Appelsínugulur () Blár
 - () Bleiku () Brún
 - () Fjólublár () Grænn
 - () Gulur () Hvítur
 - () Rauður () Svartur
- Ef þið skoðið hverja plöntu fyrir sig, hversu stór eru blómin og hvað eru þau mörg? Er tenging þarna á milli, er einhver planta með mjög stór og mjög mörg blóm?

- Skoðið grasflötina. Getið þið fundið aðrar plöntur en gras í grasflötinni?
- Hvernig eru blöðin í laginu? Hvað eru mörg blöð á hverri plöntu?
- Eru blóm á plöntunum? Eru allar plöntur með blóm? Líka tré?
- Hvað ætli plönturnar sem þið finnið heiti?

- Skoðið laufblöðin á trjánum. Hvernig eru þau í laginu? Hvernig eru þau viðkomu? Eru þau öll alveg sami litur af grænum?
- Ef þið sjáið innan í trjábol, getið þið séð áhringi? Það er fyrir hvert ár sem tréð hefur lifað myndast einn hringur. Hvort haldið þið að sumarið sé dökka eða ljósa línin?

Lífveruleit um sumar Skordýr og önnur smádýr

- Það leynast alls konar skordýr í Laugardalnum. Hvaða skordýr sjáið þið?
- Eru skordýr í blómabeðinu? Hvaða skordýr sækja í blómin? Hvað eru þau að gera þar?
- Eru skordýr á trjáum og runnum?
- Sitja einhver skordýr á greinum og laufum?

- Hvað ætli skordýrin éti?
- Éta öll skordýr það sama?
- Hvernig hjálpa skordýrin plöntunum að fjölga sér?
- Vissuð þið að köngulær eru ekki skordýr?
- Hvar gætuð þið fundið köngulær í Laugardalnum?
- Eru önnur dýr sem borða skordýrin?
- Haldið þið að við gætum búið í heimi án skordýra?
- Eigið þið ykkur uppáhalds skordýr?

Lífveruleit um vor - Fuglar

- Nú fara fuglarnir að eignast unga. Sjáið þið fugla í hreiðurgerð?
- Getið þið fundið einhver hreiður? Hvað nota fuglar til að búa til hreiðrið sitt?
- Sumir fuglar eignast unga nokkrum sinnum yfir sumarið. Hvers vegna eignast þeir ekki unga á haustin og veturna?
- Á vorin heyrum við mikið af fuglasöng. Hvers vegna eru þeir að syngja? Er munur á fuglahljóðunum? Mismunandi tegundir fugla hljóma misjafnt.
- Hvað borða fuglarnir? Borða allir fuglar það sama?
- Skoðið goggana á fuglunum, þeir eru mismunandi. Hvernig stendur á því? Goggurinn gefur til kynna hvað hann sérhæfir sig í að borða.
- Af hverju eru t.d. gæsir og skógarprestir með svona ólíka fætur?

Sjáðu, sáðu smakkaðu

Norræna húsið The Nordic House

September 16, 2023 · 🌐

Norræna erfðaaðlöndamiðstöðin ([NordGen](#)) hélt vinnustofuna "Sjáum, sáum, smökkum" fyrir börn á Fundi fólksins í gær, í samstarfi við [Norðurlönd í fókus](#) og [Grasagarður Reykjavíkur](#).

Hér fræddust krakkarnir m.a. um hvaða plöntur eru notaðar í pastagerð og hvers vegna gulrætur fást í mörgum mismunandi litum 🥕

Hér má nálgast frekari upplýsingar um fræðsluverkefnið "Sjáum, sáum, smökkum":

<https://nordichouse.is/saum-sjaum-og-smokkum-graenn.../>

NordGen

September 16, 2023 · 🌐

What [#plant](#) do you need to make pasta? And why can [#carrots](#) come in different colours?

This week NordGen is in Iceland at the Nordic House Reykjavík / Norræn [See more](#)

2025

Janúar

Þriðjudagur 7. janúar kl. 18
Íslenskar galdrajurttir / Icelandic Plant Magic

Þriðjudagur 14. janúar kl. 17:30-19
Engey – nær og fjær

Mars

Laugardagur 22. mars kl. 15-17
Sýningaropnun: Dvelur / Dwelling
Sýningin stendur til 30. mars.

Apríl

Miðvikudagur 9. apríl kl. 10
Barnamenningarhátíð: Út að leika - sýningaropnun
Sýningin stendur til 13. apríl.

Miðvikudagur 9. apríl kl. 17
Barnamenningarhátíð: Hæ litla fræ!

Laugardagur 12. apríl kl. 11-13
Barnamenningarhátíð: Listasmiðja um plöntur í útrýmingarhættu

Laugardagur 12. apríl kl. 13-15
Barnamenningarhátíð: Sögustund í garðskála

Mái

Miðvikudagur 7. maí kl. 17-18
Bryningar og umhirða verkfæra

Sunnudagur 18. maí kl. 11
Alþjóðlegi safnadagurinn: Af værum blundi

Júní

Hádegisgöngur í júní á föstudögum kl. 12 - 12:30
Hádegisgöngur á ensku á föstudögum í júní
kl. 12:40 - 13:10

Sunnudagur 15. júní kl. 11
Dagur hinna villtu blóma: Borgarholt í Kópavogi
Gangan hefst við Náttúrufræðistofu Kópavogs, Hamraborg 6A.

Þriðjudagur 24. júní kl. 20
Kvöldganga með Gurry

Júlí

Hádegisgöngur í júlí á föstudögum kl. 12 - 12:30
Hádegisgöngur á ensku á föstudögum í júlí
kl. 12:40 - 13:10

Þriðjudagur 15. júlí kl. 20
Plöntuveiðimenn

Þriðjudagur 29. júlí kl. 20
Umhirða sumarblóma

Ágúst

Hádegisgöngur í ágúst á föstudögum kl. 12 - 12:30
Hádegisgöngur á ensku á föstudögum í ágúst
kl. 12:40 - 13:10

Miðvikudagur 6. ágúst kl. 20
Rósirnar í Grasagarðinum

Þriðjudagur 12. ágúst kl. 20
Burknar og berfrævingar

September

Miðvikudagur 3. september kl. 18
Sýningaropnun: Ofurblómin blómstra
Sýningin stendur út september.

Þriðjudagur 16. september kl. 12
Dagur íslenskrar náttúru

Föstudagur 26. september
og **laugardagur 27. september**
BragðaGarður

LÍFVERULEIT Í LAUGARDALNUM

Í sumar verður boðið upp á lífveruleit í Laugardalnum.
Lífveruleitarblóðin má fá í garðskála Grasagarðsins.

Október

Laugardagur 4. október kl. 11
Haustlaukar

Þriðjudagur 21. október kl. 17
Sigrænar plöntur og skýlingar

Laugardagur 25. október kl. 10
Garðskálajóga á fyrsta vetrardag – Innhverfa tréð

Nóvember

Þriðjudagur 25. nóvember kl. 17-19
Jólaskreytingar

Laugardagur 29. nóvember kl. 10
Garðskálajóga – Streitulaus inn í aðventuna

Allir viðburðir hefjast við aðalinngang Grasagarðsins
nema annað sé tekið fram.
Upplýsingar um fleiri viðburði garðsins er að finna á grasagardur.is
og facebook.com/grasagardur og í síma 411 8650.

GUIDED TOURS IN ENGLISH
Free 30 minute guided tours every Friday in June, July and August.
The tours start at the main entrance at 12:40.

GARÐSKÁLI OG LYSTIHÚS

Opnunartími: Vetur kl. 10-15.
Kaffi Flóra er opin daglega í garðskálanum á sumrin.
Sjá nánar um opnunartíma á www.floran.is.

Rannsóknir

- Þrif plantna í íslensku loftslagi
- Þátttaka í verkefnum / samstarfsverkefni
 - Rannsóknir á erfðamengi kúmens
 - Rannsóknir á erfðamengi þyrnirósar
 - Úttekt á villtum erfðalindum ræktaðra nytjaplantna á náttúrusvæðum Rv.borgar
 - Gerð ræktunarleiðbeininga fyrir íslenskar plöntur á válista
 - Icewater, ræktun íslensks vatnagróðurs

[illegible]

Nations "can learn" selecting and breeding strains for more than a dozen years. The process of domestication has improved certain characteristics such as yield and taste, but also resulted in the loss of the plants' genetic diversity. Crop wild relatives can contribute to improving food security, adaptation to climate change, conservation of cultural heritage and livelihoods, and ensure sustainable agriculture. The conservation of these important resources is therefore critical for future food security.

Wiederum, wenn möglich, ist eine entsprechende und eine nicht entsprechende Antwort zu beschreiben. Wie viele Antworten entspricht 1 Punkt? Welche Antworten sind richtig und welche sind falsch? Sollten die richtigen Antworten nicht eindeutig sein, sollten sie als solche gekennzeichnet werden. Sollten die richtigen Antworten nicht eindeutig sein, sollten sie als solche gekennzeichnet werden.

[illegible]

Wichtiges verschiebe
nach hinten: Feste
nach vorne: Antriebs-
nach hinten: Antriebs-
nach hinten: Antriebs-

The Village
vandal's murder
lasted 10 years ago

[illegible]

Na, a stăruie să părăsească țara
 Jost, Villik, Broună clărească, horească
 vechitului porfidei, vesele și a călătoriei
 vechitului i Săduș și Măntușă
 Villik și horească și călătoriei părăsesc
 vechitului țării vechitului și altele părăsesc
 Cărușă părăsesc țării vechitului și altele părăsesc
 țării vechitului.

As, but they maintain the wide although somewhat obvious, the usage of many types of cultivated cabbage, a native to extensive regions of central Southern and Western Europe. It is a hardy, self-fertile plant, but sensitive to competition. The different cabbages we eat are cultivated forms of the wild cabbage.

I suggest that the observed bias in interpretation, i.e. underreporting, overreporting, change, loss of awareness, and failure to act, may well be a consequence of one of the factors that I list, i.e. belief, mood, feeling, passion, sympathy or threat.

new pine pine flooring/built, vinyl
tile, stone, stone, stone and stone built and
stone supported floor and ceiling floor
or natural to provide ceiling, stone
and, laminate, oak, stone and ceiling
stone and stone built

Gerð ræktunar-
leiðbeininga
fyrir plöntur á
válistaplöntur

41 / 2024-0245/1
plenium
ptentrionale

Verið velkomin í Grasagarðinn

